

Sygn. akt I C 824/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: **SSR (del.) Rafał Wagner**

Protokolant: sekr. sądowy Agnieszka Kuta

po rozpoznaniu w dniu 2 grudnia 2013 w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **D. K.**

przeciwko **Skarbowi Państwa – Marszałkowi Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej**

o zapłatę kwoty 100.000 zł

I. oddala powództwo;

II. zasądza od D. K. na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 3.600 (trzy tysiące sześćset) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 824/13

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w Zakładzie Karnym w dniu 5 maja 2013 r. D. K. wniósł przeciwko Skarbowi Państwa o zasądzenie kwoty 100.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia złożenia pozwu do dnia zapłaty. W uzasadnieniu powód wskazał, że Sejm RP uchwalając art. 161 § 4 k.k.w. dopuścił się dyskryminacji powoda, „jego godności, imienia, nazwiska, czci i jako obywatela R.P.”

Postanowieniem z dnia 21 maja 2013 r. Sąd Okręgowy w Elblągu stwierdził swoją niewłaściwość miejscową i sprawę przekazał tutejszemu Sądowi (postanowienie - k. 5).

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. Pozwany podniósł, że nie została wykazana bezprawność pozwanego, gdyż nie zapadło orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające niezgodność z Konstytucją kwestionowanego przez powoda przepisu (odpowiedź na pozew – k. 44-45).

W dalszym toku postępowania powód podtrzymał swoje stanowisko w sprawie. W piśmie z dnia 16 października 2013 r. wskazał, że Sąd może sam ocenić zgodność z Konstytucją przepisów lub wystąpić w razie wątpliwości to Trybunału Konstytucyjnego (pismo – k. 51).

Na rozprawie w dniu 2 grudnia 2013 r. Sąd sprecyzował oznaczenie jednostki organizacyjnej reprezentującej Skarb Państwa z Sejmu RP na Marszałka Sejmu RP (protokół rozprawy – k. 67).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód jest osadzony w Zakładzie Karnym w S., gdzie odbywa kary pozbawienia wolności, których suma przekracza 3 lata (okoliczności niesporne).

Ustawą z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. nr 240, poz. 1431), która weszła w życie 1 stycznia 2012 r. zmieniony został art. 161 k.k.w. w ten sposób m.in., że dodany został jego § 4 w brzmieniu: Jeżeli orzeczona kara lub suma kar przekracza 3 lata pozbawienia wolności, wniosku skazanego lub jego obrońcy, złożonego przed upływem 6 miesięcy od wydania postanowienia o odmowie warunkowego zwolnienia, nie rozpoznaje się aż do upływu tego okresu. Przy czym przepis ten znajduje zastosowanie również przy wykonywaniu orzeczeń, które stały się wykonalne przed dniem wejścia w życie ustawy z 16 września 2011 r. (art. 10 tej ustawy).

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie niekwestionowanych twierdzeń stron.

Sąd zważył, co następuje:

Powód domagał się zadośćuczynienia za uchwalenie, jego zdaniem niezgodnego z Konstytucją, przepisu art. 161 § 4 k.k.w., który utrudnił mu ubieganie się o warunkowe zwolnienie. Wynika z tego, że podstawę żądania stanowi tzw. bezprawie legislacyjne.

Zgodnie z art. 417¹ § 1 k.c. jeżeli szkoda została wyrządzona przez wydanie aktu normatywnego, jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu niezgodności tego aktu z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą. Normy zawarte w art. 417¹ § 1-3 k.c., regulując szczególne postacie bezprawnego wyrządzenia szkody przez władzę publiczną, ograniczają odpowiedzialność określoną w art. 417 k.c. przez to, że wprowadzają kwalifikowany sposób stwierdzenia bezprawności w przypadku określonych rodzajów aktów władczych (tak wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2011 r., II CSK 570/10, publ. LEX nr 847123). Zatem warunkiem skutecznego dochodzenia roszczeń na podstawie tego przepisu jest legitymowanie się przez powoda orzeczeniem prejudycjalnym stwierdzającym, że art. 161 § 4 k.k.w. jest sprzeczny z Konstytucją. O sprzeczności ustawy z Konstytucją orzeka natomiast nie sąd powszechny, ale Trybunał Konstytucyjny. W okolicznościach niniejszej sprawy takie orzeczenie prejudycjalne nie zapadło. Wobec jego braku, nie można przyjąć, aby działanie Skarbu Państwa było bezprawne.

Brak przesłanki bezprawności przesądza o bezzasadności powództwa, co skutkowało oddaleniem powództwa.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98, 99 i 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (Dz. U. Nr 169, poz. 1417 z późn. zm.). Sąd nie znalazł podstaw do odstąpienia od obciążania powoda kosztami zastępstwa procesowego pozwanego tylko dlatego, że powód jest osobą odbywającą karę pozbawienia wolności. Wytaczając powództwo powód winien liczyć się z tym, że w razie przegranej, będzie musiał pokryć koszty prowadzenia procesu przez pozwanego.